

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z wniosku S. A.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w P.
o emeryturę pomostową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 stycznia 2021 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 sierpnia 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującego się
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów
procesu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 30 maja 2017 r. i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w P. oraz przyznał S. A. prawo do emerytury pomostowej od 29 kwietnia 2016 r.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł organ rentowy, zaskarżając go w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na podstawę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to jest skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem w sposób oczywisty narusza art. 4 pkt 2, 3 od 5 do 7 w związku z art. 3 i 51 ustawy z dnia 19 grudnia

2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 664 ze zmianami, dalej jako ustawa pomostowa), gdyż błędnie utożsamia pracę odwołującego się (na podstawie wpisów w książeczce żeglarskiej) z pracą w ramach stosunku pracy. przyjęty pogląd pozostaje w opozycji do stanowiska organu rentowego oraz stanowiska Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik odwołującego się wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania i orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Powołanie się na podstawę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wywodu prawnego wyjaśniającego, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawienia argumentów na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu

(przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Po pierwsze, odmienne zapatrywanie na mechanizm wykładni prawa przez organ rentowy nie realizuje omawianej podstawy przedsądu, bowiem nie można przyjąć, że taki wzór wynika wyłącznie z poglądu pozwanego, jaki on prezentuje w sprawie. Po drugie, problem kwalifikacji pracowniczego zatrudnienia, bo takie faktycznie ma znaczenie w sprawie, został klarownie wyjaśniony przez Sąd drugiej instancji, z powołaniem się dodatkowo na poglądy wyrażane w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Zatem należy dodatkowo przypomnieć, że praca na statkach żeglugi morskiej jest pracą w zatrudnieniu pracowniczym, gdyż występuje tam cecha podporządkowania i to nie mniejsza niż w zwykłym (innym) zatrudnieniu pracowniczym (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 23 listopada 2016 r., II UK 430/15, OSNP 2018 nr 2, poz. 19; z 6 sierpnia 2015 r., III PK 4/15, LEX nr 1923847; z 1 czerwca 2010 r., II UK 5/10, LEX nr 589882; z 27 kwietnia 2010 r., II UK 328/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 261; z 12 marca 2010 r., II UK 286/09, OSNP 2011 nr 17-18, poz. 237; z 21 stycznia 2010 r., II UK 162/09, LEX nr 583806). W odniesieniu do argumentów o zatrudnieniu tylko u krajowego przedsiębiorcy, warto odwołać się do poglądu E. Maniewskiej: Praca w szczególnych warunkach wykonywana za granicą u pracodawcy zagranicznego (Praca i Zabezpieczenie Społeczne 2010 nr 9, s. 34-35).

W judykaturze Sądu Najwyższego wyjaśniono także, że nieistotna jest - dla oceny prawa do emerytury pomostowej - okoliczność, że jednostek kierujących obywateli polskiej do pracy za granicą nie można uznać za płatnika składek, o którym mowa w art. 2 ustawy pomostowej. Uzyskanie uprawnienia do emerytury pomostowej jest uzależnione od wykazania (udokumentowania) pracy w warunkach szczególnych, zaś mniejsze znaczenie ma to, jaki podmiot wystawił pracownikowi stosowne zaświadczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 maja 2014 r., II UK 465/13).

Z uzasadnienia Sądu drugiej instancji wynika precyzyjne, jakie okresy zostały zaliczone odwołującemu się i dlaczego. W tej mierze argumentacja nie opiera się na atypowych ciągach logicznych, skrajnych wnioskowanych. Zatem nie można przypisać jej elementów odpowiadających usterkom z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.